

Om att anlita juridisk hjälp

Är det någon skillnad mellan en jurist och en advokat?

Det är viktigt att kunna skilja på beteckningarna "jurist" och "advokat". Advokat får bara den kalla sig som är medlem av Sveriges Advokatsamfund. För att bli invald där krävs att man har juristexamen (juris kandidat-examen). (Det finns inga krav på att den som kallar sig "jurist" har någon formell juridisk utbildning, även om det vanligen är så.) Att anlita advokat är därför ett särskilt kvalitetstecken – även om en duktig jurist många gånger säkerligen också kan hjälpa Dig.

När bör jag kontakta advokat?

Enligt Svenska Advokatsamfundet bör Du kontakta advokat när Du känner behov av att ha en rådgivare och samtalspartner i rättsliga frågor. Det kan gälla frågor som medför personliga eller ekonomiska konsekvenser för Dig. Ett exempel på sådana tvister kan röra Ditt arbete.

Svenska Advokatsamfundet påpekar att ju snabbare man kopplar in en advokat, desto större är chansen att man genom förhandlingar kan lösa problemet/tvisten som uppstått. Samfundet anser att det sällan brukar sluta lyckligt när en icke-jurist själv börjar slå i lagboken eller fråga bekanta till råds.

Klicka [här](#) om Du vill komma till Svenska Advokatsamfundets hemsida!

Även om det kan vara bra att engagera juridisk expertis på ett tidigt stadium kan det vara bra att minnas att det faktiskt kan innebära att det blir svårare att lösa en tvist. Man måste alltid göra ett antal övervägningar innan man kontaktar en jurist/advokat (Alternativt kan Du diskutera dessa frågor med juristen/advokaten när ni talas vid för första gången):

- Försämras Dina möjligheter att få till stånd en lösning "utanför domstol" om Du blandar in en tredje part (en advokat/jurist)?

Att koppla in "utomstående", jurister eller icke-jurister, kan av ens motpart uppfattas som att konflikten trappas upp (eskaleras). Motparten kan bli arg och kan då kanske bara tänka sig att ge Dig exakt det som lagen säger att han/hon måste erbjuda/ge. En förhandlingslösning (utan utomstående närvarande) kan - åtminstone ibland - ge ett bättre resultat.

- Kan det bli alltför kostsamt att skaffa juridisk hjälp i förhållande till vad Du har att vinna på att få rätt?

Fundera igenom vilket/vilka av Dina önskemål/krav som Du fått igenom respektive vilka önskemål/krav som kvarstår ouppfyllda. Hur viktiga är de för Dig? Kräver lagen att de uppfylls av alla arbetsgivare eller bara på vissa arbetsplatser och i vissa särskilda fall?

Ibland kan myndigheterna ha information om det Du vill veta. Tänk därför på att svenska *myndigheter* har skyldighet att ...

- ... hjälpa Dig med att "avhjälpa mindre brister i ansökningshandlingar och dylikt". Med detta menar man Du har rätt att få hjälp med att fylla i blanketter om Du är osäker på

hur blanketterna ska fyllas i. Du ska inte behöva kontakta advokat/jurist för detta.

- ... *förklara sig begripligt* i sina kontakter med dig – både per brev och vid telefonkontakt. Fråga dem i första hand om det är saker Du inte förstår. De har en skyldighet att förklara för Dig vad som menas med de lagparagrafer som de hänvisar till i sitt/sina beslut. Du ska inte behöva vända dig till jurist/advokat för att kunna uttyda vad de menar.

Myndigheten ska ta hänsyn till att Du inte är jurist/advokat och förklara sig på ett så begripligt sätt som möjligt! Detta ingår i deras s.k. serviceplikt. (Vid krångel kan du hänvisa till Förvaltningslagens 4§).

Obs! Svenska myndigheter har ingen skyldighet att besvara allmänna frågor om lagar som inte direkt berör deras område (eller som saknar anknytning till något ärende hos dem).

Förvaltningslagen gäller bl.a. för de allmänna försäkringskassorna, kommunala och landstingskommunala nämnder (t.ex. miljö- och hälsoskyddsnämnder). De förvaltningar, utskott, nämndberedningar, partsammansatta organ och självförvaltningsorgan som lyder under nämnderna ska också följa förvaltningslagen och därmed ge Dig hjälp och stöd vid Dina kontakter med dem.

Juridiken omfattar många olika delområden (tex arbetsrätt, skatterätt, familjerätt, medicinsk rätt, brottmål osv). Lagar förändras och nya domstolsavgöranden kommer ständigt. Ingen advokat/jurist kan vara bäst på alla typer av juridik. Man specialiserar sig därför ofta på ett (eller ett par juridiska områden). Ett gott råd till Dig som funderar på att koppla in juridisk expertis är att Du kontaktar en advokat/jurist som ofta sysslar med den typen av juridik som ditt problem gäller. Ofta står detta i tidningsannonser (eller i telefonkatalogen) vilken inriktning som advokat-/juristbyrå har.

Är det dyrt att anlita advokat/jurist?

I medierna hör man ibland talas om jurist-/advokaträkningar på mycket höga belopp. Många människor i konflikt avstår, av rädsla för ekonomisk ruin, från att kontakta juridiskt utbildade. Det är viktigt att komma ihåg att advokater (dock inte jurister) har en skyldighet att avråda klienter från att starta rättsprocesser som ser ut att bli alltför dyra. Rådfråga den jurist/advokat Du kontaktar om hur dyrt Ditt fall troligen kommer att bli – om Du skulle välja att ta hjälp av honom/henne i fortsättningen.

Om du behöver ekonomisk hjälp i en tvist ska Du i första hand utnyttja det sk *rättsskyddet* i Din(a) försäkring(ar). Där kan du få hjälp med att betala den juridiska experthjälp som jurister eller advokater kan stå till tjänst med. Rättsskydd ingår automatiskt i alla svenska hem-, villa- och fritidshusförsäkringar samt i helförsäkringar av båt och hel-/halvförsäkring av bil. Läs mer om skyddet i Din försäkring för att ta reda på vilket skydd Du har.

Tyvärr täcker inte rättsskyddet alla typer av tvister. I vissa fall kan man då få vad staten kallar för *rättshjälp*. (Det är således viktigt att skilja på begreppen rättsskydd och rättshjälp.) En förutsättning för att kunna få rättshjälp är det obligatoriskt med en timmes rådgivning hos en advokat. En timmes rådgivning kostar fr.o.m. den 1 januari 2002 1.162 kr (inklusive moms). Vid kortare rådgivning är avgiften för varje påbörjad kvart en fjärdedel av timkostnaden. (För varje påbörjad kvart betalar du alltså ca 300 kr). I vissa fall kan rådgivningsavgiften bli lägre. Det är viktigt att komma ihåg att advokater (och de flesta jurister) är tränade i att snabbt kunna ta fram den väsentliga informationen för att kunna hjälpa Dig. Rådgivning tar därför oftare kortare tid än man många gånger tror.

Ett gott råd är att Du på ett tidigt stadium förklarar Din ekonomiska situation för den jurist/advokat som Du kontaktar. Be honom/henne att hjälpa dig med att värdera om det är ekonomiskt lämpligt och möjligt att driva din sak på juridisk väg. Var inte rädd för att ta upp ekonomiska frågor!

Om du är fackligt ansluten bör Du också kontakta din fackförening för att höra vilken hjälp Du kan få av dem. Fackförbunden har ofta egna jurister. Kanske kan de driva Din sak utan krav på ersättning från Dig.